

מחודדים

ת"ר ושינתם שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין ל.)

אחינו כל בית ישראל הגתונים בצורה ובשביח העומדים בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם וישועם ויוציאם מצרה לרוחה ומאפילה לאורה ומשעפוד לגאולה השתא בעגלה ובזמן קריב ונאמר אמן:

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ

הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
נלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליון
340

בבא מציעא דף ל"ב . יום א' פרשת שמיני כ"א אדר ב' תשפ"ד

בבא מציעא דף ל"א . יום שב"ק פרשת צו כ"א אדר ב' תשפ"ד

מציאת בהמה ברפת או ברשות הרבים. מצוות פריקה וטעינה.

דף ל"ב - ע"א
שותפים שיש להם סחורה שצריך שומא אין אחד יכול לחלק וליטול חלקו אלא על ידי בית דין של שלשה הדייטות. משנה . מצא בהמה ברפת שאין לה פתחים בכל צד ואינה נעולה ואם רוצה לצאת יוצאה, אינו חייב בה, **ללשון א' דרבי יצחק** דווקא אם היא תוך תחום העיר **ללשון שני** אפילו חוץ לתחום. **מצא בהמה ברשות הרבים** חייב להשיבה, ללשון ב' דרבי יצחק דווקא אם הוא חוץ לתחום העיר.

כהן שראה אבידה בבית הקברות לא יטמא לה, שקדושת הכהן הוא מצות עשה ולא תעשה ואינו נדחה מפני מצות השבת אבידה [אע"ג דגם היא עשה ולא תעשה, רש"י דף ל.].
אבא שאמר לבנו הכהן שיטמא עצמו בבית הקברות להחזיר האבידה, או שאמר לבנו אל תחזיר האבידה, אע"פ שהוקש כיבוד אב ואם לכבוד המקום לא ישמע לו שנאמר 'איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו אני ה' אלוקים' אני אדון לשניכם.

מצות פריקה הוא שיעשה כן בחנם, ומצוות טעינה - לרבנן הוא בשכר ולכן כתבה התורה מצות פריקה וטעינה ולא לומדים פריקה ק"ו מטעינה שטעינה הוא בשכר ופריקה בחנם, **לרבי שמעון** גם טעינה בחינם, וכתבה התורה שני פסוקים ולא מפורש בהם איזהו פריקה ואיזהו טעינה ואם היה כתוב רק אחד ס"ד שחייב רק בפריקה.

דף ל"ב - ע"ב
אם יש על החמור יתר מכדי משאו - להוי אמינא, לת"ק חייב בפריקה משום שצער בעלי דאורייתא, **לרבי יוסי הגלילי** פטור משום צער בעלי חיים לאו דאורייתא, והגמרא דוחה שגם לת"ק אינו דאורייתא ונחלקו אם דורשים 'תחת משאו' משאו שיכול לעמוד בו.

ישב בעל החמור ואומר לחבירו לפרוק למ"ד צער בעלי חיים דאורייתא חייב לפרוק רק אם יתן לו שכר, ולמ"ד לאו דאורייתא פטור. לא משום איבה, וביין אסור משום שיכול להשתמט ולומר שאסור לנו, ופריקה למ"ד צער בעלי חיים דאורייתא חייב גם בעכו"ם, **בהמת עכו"ם ומשא של ישראל** אם הישראל מחמר אחריה חייב משום צער הישראל בין בפריקה בין בטעינה, אם עכו"ם מחמר אחריה למ"ד צער בעלי חיים דאורייתא חייב בפריקה, **בהמת ישראל ומשא עכו"ם** וישראל מחמר אחריה חייב בפריקה וטעינה. עכו"ם מחמר אחריה למ"ד צער בעלי חיים

אבידת קרקע. דרשות בפסוקים.

דף ל"א - ע"א
לכל אבידת אחיך לרבות אבידת קרקע, שאם ראה מים שוטפים ובאים לשדה חבירו הרי זה גודר בפניהם.

מצא בהמה רועה או רצה - לאביי בין רועה בדרך בין בכרמים אין זו אבידה, רצה בין בדרך בין בכרמים הוה אבידה, **לרבא** רצה כלפי העיר אין זו אבידה כלפי המדבר הרי זו אבידה, רועה בדרך אין זו אבידה, רועה בין כרמים של ישראל הרי זו אבידת קרקע וחייב להשיב, ובין כרמים של עכו"ם אינו חייב להשיב מפני אבידת קרקע ואין חשש שבעל הכרמים יהרגנו אם נוהגים באותו מקום להתרות לפני שהורגים הבהמה.

'השב תשיבם' - 'השב' משמע אפילו חזרה וברחה מאה פעמים שחייב להשיב, **'תשיבם'** שיכול להשיב לרשות הבעלים גם בלי ידיעתו, מה שאין כן בגנב וגזלן וד' שומרים צריכים להודיע ואם לא הודיע עדיין חייב באחריות.

'שלח תשלח' - שנאמר בשילוח הקן, **'שלח'** משמע אפילו מאה פעמים, **'תשלח'** גם אם צריך הציפור לדבר מצוה.

'הוכח תוכיח' - 'הוכח' משמע אפילו מאה פעמים, **'תוכיח'** אפילו תלמיד לרב.

'עזוב תעזוב עמו' הקם תקים עמו' לרבות גם אם אין בעליו עמו.

דף ל"א - ע"ב
'מות יומת המכה' - 'יומת' לרבות שגם אם אינו יכול להרגו במיתת סייף הכתובה בו רשאי להמיתו בכל מיתה, וכן דורשים **'הכה תכה'** הנאמר בעיר הנידחת.

'השב תשב לו את העבוט' 'אם חבול תחבול שלמת רעך' לרבות גם אם לקח המשכון שלא ברשות בין דין חייב להשיב, וכתוב שני פסוקים אחד לכסות יום ואחד לכסות לילה.

'פתוח תפתח' לרבות שיתן צדקה גם לעניים שבעיר אחרת, **'נתן נתן'** שאם אי אפשר לך ליתן מתנה מרובה תן לו מתנה מועטת.

'העניק תעניק לו' לרבות שיעניק לעבד העברי גם אם לא נתברך הבית בשבילו, **ולרבי אליעזר בן יעקב** אם לא נתברך הבית בגללו פטור מהעניקה, ודיברה תורה בלשון בני אדם.

'העבט תעביטנו' לרבות גם מי שיש לו ואינו רוצה להתפרנס משלו יתן לו ויפרע מממונו לאחר מיתתו, ולר"ש אין נזקקים לו. **המוצא אבידה וצריך להתבטל ממלאכתו כדי להשיב**, יתן לו בעל האבידה שכר כמה אדם רוצה לבטל ממלאכתו הכבידה לעשות מלאכה קלה.

דף ל"א. לכל אבידת אחיך. אין לי. איתא למרא. אחד לכסות.

לאו דאורייתא אינו חייב אלא משום איבה, למ"ד דאורייתא חייב בפריקה.

אוהב לפרוק ושווא לטעון, מצוה לטעון לשווא כדי לכופ את יצרו.

דף ל"ב. לא בפני בית דין. לא בכיה"ק. לפריקה בחינם. לצער בע"ח לאו.

בבא מציעא דף ל"ג. יום ב' פרשת שמיני כ"ג אדר ב' תשפ"ד

יום זה הוקדש

להצלחת רחל בת רבקה לברכה וסייעתא דשמיא בכל העינינים

ולעילוי נשמת הרה"ח מיכאל דרייפוס בן הר"ר ירמיהו זצ"ל

גלב"ע כ"ג אדר ת. נ. צ. ב. ה.

קדימה באבידה. תשלומי כפל לשומר.

דף ל"ג - ע"א

כתוב 'כי תפגע שור אויביך', והיינו ראייה שיש בה פגיעה וכמו שכתוב 'כי תראה', שאינו חייב ללכת לקיים מצות טעינה אלא עד שיעור ריס והוא אחד משבע ומחצה במיל [דיש שבעה וחצי ריס בכל מיל].

בכלל חיוב טעינה הוא שהטוען ילווה את החמור עד פרסה שמא חזור ותיפול, ובעל החמור צריך לשלם לו על זה.

צריך לחזר אחר אבידתו קודם שמחזיר אחר אבדת אביו או רבו, שנאמר 'אפס כי לא יהיה בך אביון' שיש ליזהר מן העניות, מיהו יש להחזיר לפני משורת הדין אם לא בהפסד מוכיח, ואם מדקדק תמיד בשלו קודם פורק מעליו עול גמילות חסדים וסוף שיצטרך לבריות.

אבידת רבו קודמת לאבידת אביו שאביו הביאו לעולם הזה ורבו מביאו לחיי עולם הבא, וכן מצות פריקה ופדיון שבויים, ואם היה אביו חכם אביו קודם.

רבו, לרבי מאיר היינו שלימדו גמרא והוא סברות טעמי משנה ולהבין שלא יהיו סותרות זו את זו, ולא שלמדו תנ"ך, **לרבי יהודה** שרוב חכמתו הימנו אפילו משנה או גמרא, **לרבי יוסי** אפילו לא האיר עיניו אלא במשנה אחת שלא הבין לפני כן, **הלכה - לרבי יוחנן** הלכה כרבי יהודה, **לרב ששת** הלכה כרבי יוסי. **תלמידי חכמים שבבבל עומדים זה מפני זה וקורעים זה על זה** לפי שיושבים יחד בבית המדרש ולומדים זה מזה, אבל להחזיר אבדה לרבו במקום אבדת אביו היינו דווקא אם הוא רבו מובהק.

רב חסדא שאל את רב הונא תלמיד שרבו צריך לו שיש בידו שמועות ששמע מפי אחרים האם הוא קודם לאביו, ורב הונא אמר לו שאינו צריך לו והקפידו זה על זה ארבעים שנה, רב חסדא התענה ארבעים ימי תענית מפני שהחליש דעתו דרב הונא, ורב הונא התענה ארבעים ימי תענית משום שחשד ברב חסדא.

העוסקים במקרא לבד מדה טובה היא אבל אינו מקבל שכר כל כך כמו העוסקים במשניות וגמרא שהם צריכים ליגע בהם מפני שבימיהם לא היה כתוב ותלוי בגירסא ומשתכח.

דף ל"ג - ע"ב

להצלחת רחל בת רבקה לברכה וסייעתא דשמיא בכל העינינים

בתחילה אמרו שאין מידה טובה מתלמוד שהוא לתת

לב להבין סתימות טעמי המשנה ולתרוץ הסתירות ביניהם, והניחו מלחזור על גרסת משנתם ועסקו בגמרא לחשוב בסברא לכן דרשו להם שלעולם הוי רץ למשנה יותר מגמרא שלא ישתכחו המשניות ויחליפו שמות החכמים ודיניהם.

'הגד לעמי פשעם ולבית יעקב חטאתם' - 'הגד לעמי פשעם' אלו תלמידי חכמים שהקב"ה קורא לשוגג פשע שהיה להם לתת לב בטעמי משנתם ולא יורו מתוך המשנה שאינה עיקר שגגת תלמוד עולה זדון, **'ולבית יעקב'** היינו שאר העם אפילו פשע שלהם קרוי חטאת.

'שמעו דבר ה' החרדים אל דברו אמרו אחיכם שנאיכם מנדיכם וכו' ונראה בשמחתכם והם יבושו' - 'החרדים אל דברו' אלו תלמידי חכמים ששימשו חכמים הרבה ללמוד טעמי המשנה, **'אחיכם'** אלו בעלי מקרא, **'שונאיכם'** אלו בעלי משנה ששונאים בעלי גמרא, **'מנדיכם'** אלו עמי הארץ שתלמידי חכמים שנואים ומתועב להם כנדה, ועם כל זה כל ישראל ישמחו והעכו"ם יבושו.

הדרן עלך פרק אלו מציאות

פרק שלישי - המפקיד

משנה . המפקיד אצל חברו בהמה או כלים וטען שנגנב או שנאבד ממנו חייב שבועת השומרים, נשבע ונמצא הגנב משלם הגנב כפל, ובטביחה ומכירה ארבעה וחמשה לבעלים, אם לא רצה השומר להישבע ושילם ונמצא הגנב משלם לשומר, שהבעלים הקנה תשלומי הגנב לשומר משום ששילם לו הקרן.

דף ל"ג. רץ למשנה גמרא. אין לך גדולה מזו. גונב לבעל הפיקדון.

בבא קמא דף ל"ד. יום ג' פרשת שמיני כ"ג אדר ב' תשפ"ד

יום זה הוקדש לעילוי נשמת זקנינו

הגה"ח רבי שמשון פישער בן הרה"ח גבריאל זצ"ל גלב"ע כ"ג אדר תשכ"ז

ת. נ. צ. ב. ה.

שומר ושואל שאמרו הריני משלם. מקנה אדם דבר שלא בא לעולם.

דף ל"ד - ע"א

לחכמים אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם, לרבי מאיר מקנה אדם דבר שלא בא לעולם, רב הונא פסק כרבי מאיר ולכן סובר שאם מכר פירות דקל קודם שבאו לעולם קנה, כיון שהפירות עומדות לבוא לעולם.

מפקיד שמוכר לנפקד תשלומי כפל קודם שנתחייב בה הגנב אין המכירה חלה, אפילו לרבי מאיר שסובר מקנה אדם דבר שבו לעולם היינו רק בדבר העומד לבוא אבל לא בתשלומי כפל שמי אומר שישגב, ואפילו אם יגנב שוא לא ימצא הגנב, ואפילו אם ימצא הגנב מי אומר שישלם שוא יודה ויפטר.

שומר שאמר למפקיד שישלם ולא ישבע שהמפקיד מקנה לו כפל ואין בו חיסרון שלא בא לעולם, **ללישנא קמא דרבא** משום דקים לרבנן שרוצה להקנות לו כל הפרה מייד בשעת משיכתה אם ישלם לו הפרה, והפרה שייך לשומר למפרע בשעת הגניבה והגנב חייב לו הכפל, אבל הגיזות והוולדות שייך למפקיד שהוא כאומר לו המפקיד שמוכר לו הפרה למפרע חוץ מגיזותיה וולדותיה ואינו מוכר השבח הבא מגוף הפרה אלא שבח הבא מבחוץ ככפל שאינה מגופו, **ללישנא בתרא דרבא**

המשכון והלווה נשבע ונפטר, אך אם יש עדים שנגנב המשכון שאין המלוה צריך להישבע שאינו ברשותו אז הטילו שבועת הלוה על המלוה, שחוששים שהמלווה ימצא הגנב כיון שהוא יודע מי הם הנכנסים לרשותו ויוציא המשכון ויפסל הלוה לעדות ושבועה.

לאביי גם בזמן שהמלווה נשבע שאינו ברשותו הטילו שבועת הלוה על המלוה, שלאחר שישבע יאמר המלוה שמצא המשכון ויפסל הלוה לעדות ולשבועה.

לרב אשי המלוה נשבע תחלה שאינו ברשותו ואח"כ נשבע הלוה שבועת מודה במקצת.

לזה אומר סלע הלוויתני עליו ושניים היה שוה והמלווה אומר סלע הלוויתניך וסלע היה שוה ואיני חייב לך כלום, המלוה נשבע שאינו ברשותו ומגלגלים עליו שבועה כמה היה שוה, ואם הלוה מאמינו שאינו ברשותו המלוה פטור.

לזה אומר סלע הלוויתני עליו ושניים היה שוה והמלווה אומר סלע הלוויתניך וסלע וחצי היה שוה וחייב אני חצי סלע המלוה נשבע שבועת מודה במקצת.

שומר שאומר שאינו יודע היכן הניח הפיקדון הוא פושע וחייב, שילם מדעת עצמו בלי שהמפקיד טרח לתובעו בבית דין ואחר כך מצא הפיקדון הרי הוא של השומר, אף על פי שהתייקר ושווה יותר ממה ששילם, שהרי המפקיד הקנה לו הפיקדון וכדין המשנה שהשומר ששילם הבעלים מקנה לו הכפל (אבל אם גבו בעל כרחו אינו מקנה כפל).

בית דין שגבו נכסי הלוה לבעל חוב אם הלוה נותן מעות מחזירים לו נכסיו, **לנהרדעי** עד י"ב חודש, **לאמימר** מחזירים לעולם שנאמר 'ועשית הישר והטוב', ואף אם נאמר שאינו חוזר והוא כמכירה גמורה אבל אם גבו מנכסי שומר מפני שלא מצא הפיקדון ואחר כך מצאו מחזיר הפיקדון ומחזירים לו נכסיו שטענות הוא מה שגבו מנכסיו שהרי הפיקדון היה בידו.

מלוה שגבה נכסי לזה ובא בעל חוב של המלוה וגבה ממנו, כשם שמלוה ראשון צריך להחזיר ללוה נכסיו כשהם בידו משום ועשית הישר והטוב כך צריך מלוה השני להחזיר ללוה הראשון.

מלוה שמכר או נתן או הוריש נכסי הלוה שגבה ממנו אין הלוה יכול להוציא כיון שהם ירדו לקרקע על דעת שיהא שלהם, מה שאין כן מלווה שלא תבע מהלוה אלא מעות לכן מוטל עליו להחזיר ויש בו משום ועשית הישר והטוב.

אשה שגבתה מנכסי הלווה ונישאת ומתה אין הלוה יכול להוציא מהבעל שדינו כלוקח בנכסי אשתו.

אשה שגבו ממנה ונישאת ומתה אין הבעל יכול להחזיר הקרקע שהתקינו באושא שהאשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלוקחות והוא כלוקח הראשון ולא כיוורש שיוורש לאחר מיתתה, וכיון שאינו יורש אינו יכול להוציא מיד הבעל חוב.

לזה שנתן נכסיו מעצמו לבעל חובו נחלקו רב אחא ורבינא אם יכול להחזיר או שדינו כמכרה לו ואינו יכול להחזיר.

דף ל"ה - ע"ב

בית דין ששמו קרקע לבעל חוב, לרבה קנויה לו לאכילת פירות לאחר תשעים יום שפסקו הדין על נכסי הלוה ומסרו לו שטר האדרכתא, **לאביי** מיום שנחתם שטר אדרכתא בבית דין שיש לו זכות בנכסים אע"פ שלא בא השטר לידו ועדי השטר זכו בשבילו, **לרבה** אחר שמצא קרקע של הלוה ובית דין פסקו מלהכריז שיש כאן קרקע למכור והמלווה שמאה יותר ממה שאחרים רצו ליתן על הקרקע.

משנה . השוכר פרה מחבירו והשאלה השוכר לאחר ומתה כדרכה ישבע השוכר למשכיר שמתה כדרכה והשוכר

המפקיד מקנה לו כל הפרה שענה אחת קודם לגניבתה בקניין חצר אם ירצה וישלם לו לכשתיגנב אחר כך ולכן אין הגיזות והוולדות שלו עד אז, וללישנא בתרא אין השומר קונה אם הייתה עומדת באגם כשנגנבה.

שומר שאמר הריני משלם, בין טען טענת פטור כגון שומר חנם שטען שנגנבה, בין טען טענת חיוב כגון שפשע גם אם עדיין לא שילם, וכן שומר שכר ושוכר שטענו טענת פטור או טענת חיוב הבעלים מקנים לו הפרה כדי לזכות בכפל.

שואל שטען הריני משלם, ללישנא קמא דרב פפא ולאביי אין הבעלים מקנים לו הכפל שאינו יכול לפטור את עצמו בטענת פטור שמתה מחמת מלאכה משום שלא שכח, ואם ישלם הרי זה מקנה לו, **ללישנא בתרא דרב פפא** גם אם אמר הריני משלם הרי זה מקנה לו, והגמרא הוכיחה מברייתא שאינו מקנה לשואל עד שישלם.

דף ל"ד - ע"ב

שומר שאמר איני משלם וחזר ואמר הריני משלם המפקיד מקנה לו כפל, ואיבעיא אם אמר הריני משלם וחזר ואמר איני משלם. הריני משלם ומת ואמרו בניו אין אנו משלמים. שילמו בנים אם מקנה רק לאביהם משום שעשה לו טובה. מת המפקיד ושילם הנפקד לבניו כיון שלא עשה להם טובה אלא לאביהם שמא אינם מקנים לו. שילמו בנים לבנים שאין קורת רוח לא מצד המשלם ולא מצד למי שמשלם לו. שילם מחצה אם מקנה חצי כפל. שאל שתי פרות ושילם אחת כיון ששילם על פרה שלימה מקנה לו כפל של אותה פרה, או סוף סוף חצי פקדון הוא. שאל מן השותפים ושילם לאחד מהם ששילם כל חלקו המגיעו לו, או צריך לשלם על כל הפרה. שותפים ששאלו ושילם אחד מהם אם מקנה לו חלקו כיון ששילם כל המוטל עליו. שאל מן האשה ושילם לבעלה שאין הקרן שלו מכל מקום הוא אפוטרופוס שלה. אשה ששאלה פרה לחרוש קרקע נכסי מלוג שלה ושילם בעלה.

שומר שאמר הריני משלם הגם שמשלם צריך להישבע שבועה שאינו ברשותו וחוששים שמא עיניו נתן בה.

דף ל"ד . אם תמצא לומר דמגנבי. דיבורא לא מקנה כפל. לאבוכון דעבד לי. לזה דינרים.

בבא מציעא דף ל"ה . יום ד' פרשת שמיני כ"ד אדר ב' תשפ"ד

שבועת מודה במקצת. השאיל השוכר.

דף ל"ה - ע"א

המלוה את חבירו על המשכון ואבד המשכון [התחלת הסוגיא בדף ל"ד:]

מלוה אומר סלע הלוויתניך עליו והמשכון היה שוה חצי סלע ואתה חייב לי עוד חצי סלע ולווה אומר שהיה שוה סלע ואיני חייב כלום פטור הלוה משבועה שאינו מודה במקצת.

מלוה אומר סלע הלוויתניך והמשכון היה שוה חצי סלע ולווה אומר שלש רבעי סלע היה שוה וחייב אני רבע, חייב הלווה שבועת מודה במקצת מדאורייתא,

לרבה אין הלוה נשבע אלא בזמן שהמלווה נשבע שאין המשכון ברשותו, שאז אין חוששים שאחר שישבע הלוה שבועתו יוציא המלוה המשכון, אבל אם יש עדים שנשרף המשכון שאז אין המלוה נשבע שאינו ברשותו חוששים שאחר שישבע הלוה יוציא המלוה המשכון ויראו שהוא שוה חצי סלע כמו שאמר המלוה ויפסל הלוה לעדות ולשבועה, ולכן הטילו שבועת הלוה על המלוה, והמלווה נשבע שהיה שוה חצי סלע וגובה חצי סלע מהלוה.

לרב יוסף כשיש עדי שריפה אין חוששים שיוציא המלוה

פטור, והשואל חייב, לת"ק משלם לשוכר שקנה הפרה מבעלים, לרב יוסי השואל משלם לבעלים (שהשוכר לא קנה אלא בשכונה ומשכיר אומר לך אתה ושבעתך ואני ידבר עם השואל).

השוכר פרה והשאל לבעלים וחזר הבעלים והשכיר לו וחזר והשאל לבעלים ומתה, לרבי זירא לחכמים הבעלים חייבים ארבעה פרות שתיים כמו שאמרו חכמים שהשואל ישלם לשוכר, ועוד שתיים שחייב להעמיד לו שני פרות בשביל השכירות כיון שאין הפרה בעין, לרב אחא מדיפתי ולמר בר רב אשי כיון שאותה פרה של שאלה אחת הן, ואותה פרה של שכירות אחת הן, ואינו חייב לו אלא שתי פרות אחת בשביל חיוב שואל ואחת משום חיוב שוכר.

דף ל"ה. לר' הונא. הב לי כפי. הדרו למריהו. למדו המפקיד. בעל לוקח הוי. השאלה לאחר.

בבא מציעא דף ל"ז. יום ו' פרשת שמיני כ"ו אדר ב' תשפ"ד

אינו יודע ממי גזל לרבי טרפון ורבי עקיבא. כל אחד אומר מאתיים שלי לת"ק ורבי יוסי.

דף ל"ז - ע"א

הלכה כרבי יוסי בשוכר פרה והשאלה לאחר ומתה כדרכה השואל משלם לבעלים שהרי כיצד הלה עושה סחורה בפרתו של חברו.

שומר ששילם ולא רצה להישבע, לשיטת התנא בתחילת הפרק הבעלים מקנה לו הכפל, לשמואל ור' אלעזר לרבי יוסי אין השומר זוכה בכפל שהרי כיצד הלה עושה סחורה בפרתו של חברו והלכה כדבריו, לרבי יוחנן גם לרבי יוסי כיון שאמר הריני משלם הבעלים מקנה לו הכפל ועל דעת כן הפקיד לו הפרה.

משנה. האומר לשניים גזלתי לאחד מכם מנה ואיני יודע איזה מכם או אביכם של אחד מכם הפקיד אצלי מנה ואיני יודע איזה הוא והם אינם תובעים אותו פטור, ואם בא לצאת ידי שמים נותן לזה מנה ולזה מנה, (ואם שניהם הפקידו אצלו זה מנה וזה מאתיים זה בפני זה אינו חייב לצאת ידי שמים ולתת מאתיים לכל אחד שאינו חייב לזכור מי נתן המאתיים כיון שהפקידו בכת אחת זה בפני זה ולא חשדו זה את זה).

גזל אחד מחמישה ואינו יודע איזה מהם גזל וכל אחד אומר אותי גזל (ולא בא לצאת ידי שמים), לרבי טרפון תהא מונחת בידו עד שיתברר [לרב היינו אפילו אם הגזלן שותק לכל אחד, לרב מתנה דווקא אם צווח ואמר אמת שגזלתי אבל איני חייב לאף אחד מכם באופן של ודאות אבל אם שתק הוא כהודאה], לרבי עקיבא כיון שהם תובעים אותו צריך לשלם לכל אחד שברי עדיף משמא.

דף ל"ז - ע"ב

שנים שהפקידו טלה זה שלא בפני זה מוטל על השומר לדעת ולדייק מי הבעלים של כל פיקדון, וכן אם הפקידו זה אחד וזה שנים זה אומר שנים שלי וזה אומר שנים שלי אפילו הפקידו זה בפני זה שדבר הנראה הוא מי הביא אחד ומי הביא שנים ועל השומר לזכור (ונפק"מ אם בא לצאת ידי שמים שחייב לכל אחד), אבל הפקידו בעדר שלא מדעתו אינו מוטל על הרועה לדעת ופטור.

שנים שהפקידו אצל אחד זה מנה וזה מאתיים וכל אחד אומר מאתיים שלי, לת"ק נותן לכל אחד מנה והשאר יהא מונח עד שיבוא אליהו, ואפילו אם אחד הפקיד כלי שוה מנה ואחד שוה אלף נותן הקטן לאחד מהם ושובר הגדול ונותן לשני מנה ממנו והשאר יהא מונח עד שיבוא אליהו אע"פ שבעל הכלי הגדול מפסיד בשבירה כשיבוא אליהו, לרבי יוסי הכל יהא מונח עד שיבוא אליהו כדי שיודה הרמאי.

דף ל"ז. לזה מנה. לא זו הדרך.

בבא מציעא דף ל"ז. יום ה' פרשת שמיני כ"ה אדר ב' תשפ"ד

שבועת ביטוי. שומר שמסר לשומר.

דף ל"ז - ע"א

השוכר פרה והשאלה לאחר ונשבעו שניהם לשקר ולא כפרו בממון כגון שמתה כדרכה ואמרו נאנסה שהשוכר בין כך פטור כיון שמתה כדרכה ושואל בין כך חייב גם על אונסים, לרבי ירמיה שניהם בחטאת שעברו על שבועת ביטוי, לרבי אמי פטורים שנאמר 'או נפש כי תשבע' מעצמה שאין חייבים משום שבועת ביטוי אלא כשנשבע מעצמו ולא כשהבית דין מחייבים אותו שבועת השומרים.

שניהם כפרו ממון, כגון שנגנבה ואמרו מתה מחמת מלאכה שניהם חייבים קרבן אשם שהוא כפירת ממון.

שוכר בחטאת לרבי ירמיה, ושואל באשם, כגון שמתה כדרכה, שהשוכר פטור ושואל חייב ואמרו מתה מחמת מלאכה.

שוכר באשם ושואל בחטאת לרבי ירמיה כגון שנגנבה ששניהם חייבים, ואמרו מתה כדרכה שהשוכר בא לפטור את עצמו ושואל בין כך חייב.

שומר שמסר לשומר, י"א לרב שאפילו שומר שכר שמסר לשומר חנם שגרע לשמירה, פטור כיון שמסרו לבן דעת, לרבי יוחנן חייב גם בשומר חנם שמסר לשומר שכר שעשה שמירה מעולה. לאביי משום שהמפקיד אומר אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר, לרבא משום שהמפקיד אומר לשומר שלו אתה נאמן לי בשבעתך והשני אינו נאמן לי ושמא לא נאנסה ואתה חייב בה.

הלכה שומר שמסר לשומר חייב, ואם הבעלים רגיל להפקיד אצל שומר השני, או שנתן רשות לשומר ראשון להשאל או מסר לאשתו ולבניו ולבנותיו הגדולים פטור שכל המפקיד על דעת כן הוא מפקיד.

דף ל"ז - ע"ב

שומר שפשע בשמירת בהמה ויצאה לאגם ומתה שם כדרכה, לאביי בשם רבה גם למ"ד תחילתו לעניין אש בפשיעה וסופו באונס לעניין גניבה פטור, היינו משום שלא פשע כלפי אש אבל כאן חייב שפשע במיתתה ושמא הבל באגם הרגה, לרבא בשם רבה גם למ"ד תחילתו בפשיעה וסופו באונס חייב, כאן פטור שהרי גם בבית השומר היתה מתה משום שמלאך המוות מה לי הכא מה לי התם.

אדוויס-הרבה יותר מיעוץ

יסודי

חסכוני

היימיש

גליון בחסות:

מאיר כץ 052.712.6278 \ Advice7171@gmail.com

לומדי עמוד היומי 'דרשו' במסכת שבת אפשר להשיג שוב ספר 'מחודדים' מבית סיכומי דף היומי לפרטים פנה למערכת

לקראת פרק אלו מציאות בס"ד יצא גליון מיוחד להלכות השבת אבידה מתוך ספר 'אסוקי שמעתא' לפרטים פנה למערכת